

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
34170 Gorica, Riva Piazzutta, 18 - Tel. 83-177
PODUREDNIŠTVO:
34135 Trst, Vicolo delle Rose, 7 - Tel. 414646

Poletna naročnina L 2.000
Letna naročnina L 4.000
Letna inozemstvo L 5.000
Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XXVI. - Štev. 23 (1305)

Gorica - četrtek, 6. junija 1974 - Trst

Posamezna številka L 100

O pravem Marijinem češčenju

Nasprotovanje Ljubljane samostojnemu slovenstvu

Upravičeno smemo trditi, da je Marijino češčenje v Cerkvih staro kot je staro češčenje Jezusovo. Zrastlo je na krajih, kjer je Marija živela, posebno še v Nazaretu, ki je najbolj Marijino mesto. Tam so v Marijini hiši prvi kristjani častili Marijo že ob koncu 1. stoletja, morda tudi že v apostolskih časih.

Prijatelj sv. Hieronima F. L. Dexter v svoji knjigi Chronicon prinaša neko staro izročilo, ki ga je slišal najbrž v Nazaretu samem, da je bila Marijina hišica spremenjena v cerkev že za časa apostola sv. Jakoba Starejšega, ki je bil Jezusov sorodnik: »Tega leta (l. 42), prvi omenjeni kronist, se je udeležil posvečenja svete hišice v Nazaretu, ki je v njej Devica spočela Boga; navzoč so bili tudi nekateri apostoli.«

V Palestini je torej nastalo Marijino češčenje in se od tam razširilo na ves tedanji krščanski svet, kot pričajo prve Marijine upodobitve v rimskih katakombah.

Posebno pa je zaživel češčenje Marije Device v 5. stoletju po koncilu v Efezu leta 431, ki je proglasil resnico o Marijinem božjem materinstvu. Od takrat naprej imamo nešteto pričevanj o Marijinem češčenju v Cerkvih.

NEPRAVILNE OBLIKE

Toda ob tako razširjenem češčenju so se v teku stoletij prikradle razne nepravilne oblike. Marsikje in marsikdaj je krščansko ljudstvo tudi zaradi prevelike gorečnosti v verskih resnicah zašlo v tako češčenje, ki meji na praznovrje, kakor da bi razne pobožnosti same na sebi imele čudovito moč pred Bogom. Npr. nekatere molitve, devetdnevnic, škapulirji, procesije itd.

Večkrat so take ljudske pobožnosti postale le neki sentimentalizem, izkazovanje čustev v prav čudnih oblikah, posebno ob določenih Marijinih praznikih in procesijah. Dogajalo se je, da so verniki iz Marije Device napravili neke vrste boginjo in pri tem pozabili na Kristusa Boga.

Takšno zunanje in pretirano češčenje Marijino je povzročilo v nekaterih vernikih sedanjega časa, da so se odvrnili od češčenja Marijinega nasploh. To je opaziti pri nekaterih teologih, tudi slovenskih, pri duhovnikih, posebno mlajših, in pri številnih mladih kristjanih.

Zadnji koncil je temu pojavu posvetil precejšnjo pažnjo in obsodil take nepravilne oblike češčenja Marijinega. Tudi sv. oče Pavel VI. je v svojem apostolskem pismu o Marijinem češčenju, ki smo ga že omenili v prejšnjem članku, obsodil tako početje. »To niso oblike v soglasju s katoliško vero in zato morajo izginiti iz češčenja katoliške Cerkve,« je zapisal Pavel VI.

NEKAJ PAPEŽEVIH NAVODIL

Vendar tako nezrelo in neodgovorno početje nekaterih Marijinih častilcev ne sme postati razlog, da bi Marije sploh ne častili. Zato je Pavel VI. v drugem delu svojega pisma o Marijinem češčenju podal nekaj navodil, kako usmeriti to češčenje, da bo v skladu s liturgijo, sv. pismom in čutenjem sodobnega človeka.

Predvsem mora biti usmerjeno v Kristusa in v sv. Trojico. Izrek »Po Mariji k Jezusu« se mora uresničevati tako, da bo zmeraj vidno, kako se pri Mariji vse naša na Kristusa in vse od njega izhaja: zaradi Kristusa je Bog Oče od večnosti izbral Marijo za njegovo mater in jo obogatil z darovi, ki jih ni prejelo nobeno drugo ustvarjeno bitje. Če tako gledamo na Marijo, potem bo njeno češčenje samo od sebe večalo tudi češčenje Jezusa Kristusa, kot je Cerkev zmeraj učila.

Druga stvar, ki nanjo ne smemo pozabiti pri Marijinem češčenju, je Sv. Duh. Iz evangeljskih poročil je razvidno, da je Sv. Duh na poseben način deloval v Mariji. »Sv. Duh bo prišel nad te in moč Najvišjega te bo obsenčila.« (Lk 1, 35). »Delo Sv. Duha je, kar je v njej spočeto.« (Mt 1, 18). Cerkev očetje so zato videli v Mariji

Devici na poseben način tabernakelj Gospodov, skrinjo zaveze, tempelj Sv. Duha.

Ob dejstvu, da je Marija bila z apostoli ob prihodu Sv. Duha na binokosti, izvajajo cerkveni očetje njeno tesno povezanost s Cerkvijo. »Za Kristusom ima ona najvišje in nam najbližje mesto.« Zadnji koncil je to resnico nakazal s tem, da je o Mariji obravnaval v zvezi z naukom o Cerkvih in postavil to poglavje kot zaključno poglavje konstitucije o Cerkvih.

Ni iztrgal Marije od Cerkve, skrivnostnega telesa Kristusovega, temveč jo vključil med »božje ljudstvo«. Kajti vsi smo otroci Marijini, ker »ona z materinsko ljubeznijo sodeluje pri našem prerojenju in duhovni rasti,« kakor smo otroci sv. Cerkve, ker »ta nas rodi, s svojim mlekom nas hrani in s svojim Duhom nas oživlje.«

Marija in Cerkev sodelujeta pri rojstvu novih otrok božjih. Zato pravi sv. Hromacij, oglejski patriarh: »Ne moremo govoriti o Cerkvih, če ni navzoča Marija, Gospodova mati, z njegovimi brati.«

TRI KORENINE MARIJINEGA ČEŠČENJA

Ljudska pobožnost do Marije bi zato morala rasti iz sv. pisma, iz liturgije in iz čutenja vse Cerkve. Pobožnosti do Marije bi morale imeti omenjene lastnosti. Posebno velja to za razne Marijine pesmi, ki jih pojmujemo pri naših pobožnostih.

Teksti iz preteklosti so v tem marsikaj pogrešili. Zato bi pri novih pesmih Mariji na čast morali komponisti gledati tudi na to, da izbirajo besedila, ki odgovarjajo cerkvenim navodilom o Marijinem češčenju. Nabožne pesmi o Mariji naj bi bile tudi resnične molitve v duhu Cerkve.

Tako bolj zrelo pobožnost do Marije zahteva tudi čustvovanje ljudi našega časa, ki so prevrednotili vlogo žene v sedanji družbi. Saj danes žena stopa v javno življenje enakopravno možu. Zato je treba tudi Marijo prikazovati v tistih njenih čednostih, ki odgovarjajo sedanjemu gledanju na ženo in njeno vlogo v družbi, pravi Pavel VI.

To vsekakor ni težko, saj je svetost Marijina in tem, da je vršila voljo božjo, sprejemala božjo besedo z vero in zaupanjem, jo uveljavljala z dejansko ljubeznijo in žrtvami. Marija je »močna žena« nove zaveze, tista, ki je najbolj posnemala Kristusa.

To razmišljanje smemo zaključiti z ugotovitvijo, da so daleč od resničnega čutenja s Cerkvijo in resničnega posnemanja Kristusa tisti, ki stojijo daleč od Marije Device, kateri je Kristus sam bil pokoren (Lk 2, 51).

K. H.

Še 131 kardinalov

Malo potem, ko je dopolnil 69 let življenja, je v Parizu umrl francoski kardinal Jean Danielou, član jezuitskega reda. Po njegovi smrti ima Francija še devet kardinalov, vsa Cerkev pa 131. Takih, ki še niso izpolnili 80 let in ki morejo zato voliti papeža, je 108.

Kardinal Danielou je bil zelo ugleden znanstvenik. Od leta 1943 je poučeval zgodovino prve Cerkve na Katoliškem inštitutu v Parizu. V marcu 1969 ga je sv. oče Pavel VI. imenoval za kardinala, leta 1972 pa je postal tudi član leta 1635 ustanovljene Francoske akademije, ki šteje od svoje ustanovitve stalno 40 članov ter jim pravi Francozi »Nesmrtniki«.

Danielou je dolgo veljal za naprednega teologa, toda kasneje je spoznal, da ima tudi naprednost v Cerkvih svoje meje in lahko Cerkvih več škodi kot koristi. Zadnja leta je zelo poudarjal potrebo avtoritete in načelstva v Cerkvih, zavračal idejo splošne demokratizacije Cerkve in se boril proti marksističnemu pojmovanju zgodovine. Zanj je bila zgodovina človeštva uresničevanje svetega pisma stare in nove zaveze s pogledom na poslednje reči, ki imajo še priti.

Prihodnje leto bodo v Avstriji deželnozborske volitve. Tudi slovenski Korošci bodo poklicani, da gredo na volitve za nov deželnozborski parlament. Kako naj nastopijo?

BREZ ZASTOPNIKA V DEŽELNEM SVETU

Do druge svetovne vojne, piše koroški socialist Luka Sienčnik, so koroški Slovenci pri deželnozborskih volitvah vedno nastopali samostojno in dobili vsakokrat svojega zastopnika.

Po zadnji vojni pa je že pri prvih volitvah konec leta 1945 prišel ukaz iz Ljubljane, da ne smejo vložiti lastne liste, temveč da morajo podpreti avstrijsko komunistično partijo. Somišljeniki koroške OF so zaradi tega prepričani, da bi vložili samostojno slovensko listo in tako so koroški Slovenci prvič v zgodovini ostali brez lastnega predstavnštva v deželnem svetu.

In ostali so brez njega do danes, kajti tudi pozneje niso nikoli prišli do samostojnega nastopa, temveč so podpirali ali avstrijsko

socialistično stranko oziroma komunistično partijo ali pa avstrijsko ljudsko stranko.

Sadovi take, iz Ljubljane vsiljene politike, so se pokazali posebno v zadnjih letih, ko so postali socialisti vladajoča stranka v Avstriji in še bolj na Koroškem: slovenska manjšina ni dobila od njih prav nobenih pravic, raznarodovalni pritisk se je pod socialisti še povečal ob znani gonji zaradi dvojezičnih cestnih tabel.

STREZNJENJE PRI DELU KOROŠKIH SLOVENCEV

Ta zadnja izkušnja je številne Korošce streznila. Pri občinskih volitvah predlansko leto so zato po raznih občinah postavili samostojne slovenske liste in doživeli zadovoljiv uspeh. Dobili so poguma.

Na čelo teh samostojnih koroških Slovencev se je postavil Narodni svet koroških Slovencev, ki je vodilna organizacija demokratičnih Slovencev na Koroškem. Ta je sklenil, da bodo na prihodnjih deželnozborskih volitvah vložili lastno slovensko listo.

Položaj v goriški občinski upravi

Vodstvo Slovenske demokratske zveze je na svoji zadnji seji dne 3. junija razpravljalo o politično upravnem položaju, ki je nastal po odstopu odbornika dr. Damjana Paulina iz občinskega odbora v Gorici. Ta odstop je vodstvo SDZ že sporočilo goriškemu županu s pismom z dne 17. maja t. l. V tem pismu je sporočilo, da je prišlo do ne odločitve zaradi tega, ker se pri obravnavanju osnovnih vprašanj slovenske manjšine ne upošteva njenih zahtev.

S tem v zvezi vodstvo pripominja, da se je začelo sodelovanje SDZ v občinski upravi že leta 1965. SDZ je s tem sodelovanjem nadaljevala leta 1970, ko je sprejela programski sporazum med strankami leve sredine. Ta sporazum so podpisale stranke DC, PSDI, PSI, PRI ter SDZ. Besedilo tega sporazuma obsega med glavnimi točkami, ki nakazujejo bodočo petletno upravno obdobje občinske uprave, tudi programske izjave političnega odnosa do slovenske manjšine. Tako lahko beležimo nekaj odlomkov, ki zadevajo te točke:

»Dejstvo, da se v goriškem mestu srečujeta različni narodnostni skupnosti, italijanska in slovenska, pomeni prav zaradi medsebojno se stikajočih kultur in civilizacij še posebno bogastvo, ki ga je treba ovrednotiti ter ohraniti. Občinski svet v Gorici je že v posebnem dokumentu določil idealna načela, iz katerih naj izhaja civilno in moderno sožitje med večino in slovensko skupnostjo v lojalnosti do italijanske republike. Ta je tudi zahtevala praktične smernice, po katerih je treba delovati za še tesnejše sodelovanje slovenske skupnosti v političnem, gospodarskem in kulturnem življenju mesta. Nova občinska uprava bo pri politiki v korist narodne manjšine sledila tej resoluciji.«

V posebni prilogi so zgoraj omenjene stranke navedle nekatere glavne probleme, ki jih bo treba rešiti v korist slovenske manjšine. Tako lahko med drugim beremo: Zgraditev šolskih poslopj v ul. Campi se posebno deželno in državno intervencijo še pred krajevnim finansiranjem. Posebna pozornost pri odvzemu zemljišč neposrednim obdelovalcem za gradbene potrebe z neposrednimi pogajanjmi ter pravično ceno in z namenom, da se kar najbolj prepreči prisilna razlastitev... Tradicionalna imena krajev s slovenskim prebivalstvom, z napisi in pozdravi v slovenskem jeziku na

obmejnih prehodih. Posredovanje pri prefekturi za objave v obeh jezikih raznih vestnikov in glasil. Občina bo tudi nadaljevala s poimenovanjem mestnih ulic in trgov tudi po uglednih osebnostih slovenske skupnosti.

SDZ navaja zgoraj omenjene dokumente zaradi tega, ker hoče poudariti odločno politično voljo, da pride do rešitve začetnih ciljev. Predstavniki SDZ so tako v občinskem odboru kot v svetu stalno zagovarjali ta program in v tem smislu sodelovali z ostalimi večinskimi silami in pri tem marsikdaj niso zaosttrili raznih vprašanj prav zaradi skupnega sodelovanja. Toda pričakovali so večje razumevanje od strani sodelujočih političnih strank, kar pa se ni vedno zgodilo. Precej programskih točk v zvezi s problemi slovenske manjšine na žalost ni bilo uresničenih. Zadeva šolskih stavb ni še rešena, v celoti manjkajo slovenski krajevni napisi in smerokazi, malo je bilo narejenega kar zadeva ino toponomastiko. Se mestna konzulta za slovensko manjšino se je formalno oblikovala šele pred nekaj meseci.

Posebej moramo tu opozoriti na občinske načrte v zvezi z infrastrukturami ter urbanizacijo. Ze pred časom je SDZ izrazila hude pomisleke v zvezi z načrti teh infrastruktur, ki bi mogle zelo resno ogroziti gospodarske, pa tudi narodnostne in socialne interese prizadetega prebivalstva. Vse to zadeva v glavnem lokacijo »avtoporta«, carinarnice in nasploh razlaščaj, ki posebej grozijo neposrednim obdelovalcem. Pri vseh teh vprašanjih, ki so po mnenju SDZ bistvenega pomena za slovensko skupnost, ostale politične sile levo-sredinske večine niso dale nikakih zagotovil za njih pravično rešitev. Vse to je torej prispevalo k temu, da je vodstvo SDZ sklenilo izstopiti iz občinskega odbora.

Se v zadnjem času je SDZ pokazala svojo politično voljo za sodelovanje z ostalimi demokratičnimi silami s tem, da je podprla novi pokrajinski odbor, v katerem sodeluje. Mnoge težave so še vedno žive, toda kljub nekaterim žrtvam je SDZ hotela ponuditi roko in tako preprečiti komisarstvo upravo. Zato pa SDZ sedaj pričakuje večje razumevanje od strani ostalih večinskih sil, sicer bo primorana pregledati tudi svoje sodelovanje v sedanji pokrajinski upravi.

»Naš tednik« z dne 22. maja takole piše: »Upoštevač politično situacijo na Koroškem ter težnje širokih krogov slovenskega prebivalstva, ki so prišle do izraza na številnih sestankih, je Narodni svet koroških Slovencev mnenja, da je samostojni nastop koroških Slovencev pri deželnozborskih volitvah 1975 najbolj učinkovita možnost uveljavljanja narodnostnih in socialnih interesov koroških Slovencev.«

Kocka je torej padla in koroški Slovenci bodo pri volitvah v deželni zbor znova nastopali samostojno podobno kot so do leta 1945 in kot to delamo Slovenci v Italiji vsa leta po zadnji vojni. K temu moramo Koroščem čestitati.

HLAPČEVSKO STALIŠČE LEVO USMERJENIH SLOVENCEV

Toda kaj bo naredila druga skupina koroških Slovencev, ki je do sedaj ubogala Ljubljano in je slepo volila ali socialiste ali komuniste? Odgovor daje ljubljansko »Delo«, kjer Zvone Zorko takole poroča:

»Narodni svet koroških Slovencev si je dolgo prizadeval, da bi za samostojni nastop pridobil tudi Zvezo slovenskih organizacij (ta zveza posluša Ljubljano), toda ta vztraja pri svojem stališču in ob odločitvi Narodnega sveta poudarja, da se kljub popularnosti samostojnega nastopa ne bo pustila zmanevirati v dvomljivo tveganje.«

Svoj odklon za samostojen nastop utemeljuje omenjena Zveza, češ da bi tak nastop pomenil »preštevanje manjšine« in pa da je tudi narodnostni boj le del splošnega boja za napredek in demokracijo in da tega boja ni mogoče voditi izolirano, temveč samo v povezavi z demokratičnimi silami (to se pravi s tem, da voliš na vrat na nos nemške socialiste ali komuniste).

Koroški socialisti so se svojim slovenskim volivcem izkazali zelo hvaležne za tako brezpogojno podporo in so edinega slovenskega socialista Ogrisa, ki je zadnjič bil izvoljen v deželni svet, praktično odrezali od vsake možnosti, da bi bil ponovno izvoljen. Pri tem moramo socialiste na Koroškem samo pohvaliti, da so modro ravnali. Kajti tako pokornim hlapcem, kot so slovenski socialisti na Koroškem, res ne kaže, da bi ponujali še kak bonbonček. Saj so že tako preveč »pridni«.

K vsemu temu ni potrebno, da bi dodajali še kak komentar. Stvari so jasne: Ljubljana ne želi imeti samostojnih Slovencev v zamejstvu, temveč naj se ti utapljaajo v tujih strankah. Med zamejskimi Slovenci je veliko takih, ki s tem soglašajo, ali iz prepričanja ali iz interesov, vedo sami najbolje.

Resnične slovenske revolucionarne sile so v zamejstvu prešle od levčarjev na tiste, ki se ne ustrašijo »dvomljivega tveganja«. Zato znova čestitamo Narodnemu svetu koroških Slovencev za njegovo revolucionarno odločitev in želimo, da bi njegova »narodna revolucija« zajela vse rojake na Koroškem, kakor jih je zajela med zadnjo svetovno vojno v boju zoper Hitlerja, ko so narodni boj vodili tisti, ki so se mu sedaj odpovedali.

Razmišljanje ob izidu referendumu Bojijo se slovenske prisotnosti

Ker se je ozračje, ki je ob referendumu tako razburkalo duhove, že pomirilo, smo naprosili pisatelja člankov, ki so pred referendumom izhajali v Katoliškem glasu, naj pove svoje vtise o izidu referenduma in pojasni, kakšne posledice utegnejo zdaj nastopiti za katoličanstvo v Italiji in še zlasti za našo slovensko manjšinsko skupnost. Porazni izid referenduma je namreč presenetil svetovno javnost, Sv. sedež, italijansko škofovsko konferenco in zelo široko plast italijanskih vernikov. Vse kaže, da je bil ta referendum pravcata zgodovinska prelomnica, ki je s kruto roko segla v osrčje italijanske krščanske kulture, neusmiljeno razbila neke utvare, jih veliko dokončno pokopala. Odkruski tega preloma se bodo neizbežno zasekali tudi v družbeno tkivo naše manjšinske skupnosti, kar lahko povzroči nevarno krvavitev, ako je za časa ne zajezimo.

Sodimo, da bo za naše ljudstvo samo poučno in koristno, ako nam o vsem tem spregovori slovenski človek, ki naj zre na izid referenduma skozi prizmo slovenstva, docela samostojno in nekonformistično.

Ponovno opozarjamo vse naše ljudi na te članke.

Venec 13 člankov, ki sem jih pred referendumom objavil v Katoliškem glasu, je obsegal vrsto treznih razmišljanj o naravi referenduma, o razporoki in njenih pogubnih posledicah, o Fortunovem zakonskem osnutku o splavu, o izjavi italijanskih škofov v zvezi z nerazvezljivostjo zakonske veze ter o verski nedozorelosti italijanskih katoličanov. Zaključni članek pa je naglasil misel o samostojni poti, ki bi jo bila morala ob referendumu ubrati slovenska manjšina, podobno kot je to storila nemška manjšina na Južnem Tirolskem.

ČLANKI NISO BILI ANONIMNI

Katoliški glas z dne 7. februarja je članke napovedal kot enoto v nadaljevanjih, kot »niz člankov«; skleplni članek »Referendum in slovenska manjšina« nosi avtorjevo značko. Zato je bil neutemeljen očitek, da so bili članki »anonimni«, kar naj bi člankom samim jemalo »ostrino in prepričljivost njihove udarne moči«. Članek se je načrtno izogibal vsaki ostrini in polemiki, ker je mnenja, da je prepričljivost v dokazih in utemeljitvah, ki jih članki vsebujejo, in ne v večji ali manjši avtoriteti piševe osebe in kajpak še veliko manj v osebnem napadanju in smešenju idejnih nasprotnikov.

Članek prevzema vso odgovornost za te članke, ki naj ostanejo kot dokument, kako je slovenski duhovnik gledal na referendum o razporoki in še zlasti na posebno važne duhovne, narodne in družinske vrednote, ki so ostale v ozadju tega glasovanja.

V zares demokratični in pluralistični družbi ima vsakdo polno pravico, da izrazi svoje prepričanje in ga brani z dokazi in utemeljitvami. Samo nedemokrat in nasičnik bo skušal zadušiti slične samorasie in nekonformistične glasove z zastrašilnimi izpadi na osebe, ki razsojajo javne zadeve na njemu nasproten način. Proti dokazu velja edinole protidokaz, proti razlogu protirazlog, proti utemeljivi protiuemeljitev in nikakor ne porogljivke ter smešenje nasprotnikove osebe. Slovenska publicistika se le prepogostoma ponižuje v »časnikarski žargon« blatenja in ustrahovanja drugače mislečih, kar ji ni v čast; ni zmožna ločevati piševega osebnega dostojanstva od napisanih stvari, kar ne govori v prilog njene znanstvene resnosti in kulturnosti; ne zna razlikovati oseb od problemov, ki so v razpravi. Udrihati po osebah, ko jim ne moreš izpodbiti dokazov, je dejansko priznanje poraza; je pa tudi v ostrem nasprotju s še tako primitivno časnikarsko etiko.

ČLANKI NISO BILI NOBENA VOLIVNA PROPAGANDA

Članki niso imeli namena, da bi kar na slepo pridobivali glasove za DA ali NE pri referendumu in še najmanj, da bi izvajali pritisk na svobodo vesti, pač pa so po svoji poučno-vzgojni namernosti hoteli pojasniti slovenskim volivcem, za kaj v resnici gre, jim razsvetliti spoznanje in omogočiti pravilno razsodbo, jih opozoriti, tako da bi se lahko zavestno in zares svobodno odločili, kako naj glasujejo pri referendumu. Članek »Razporoka in glasovanje po vesti« je resno opozoril na »strahovito pojmovno nejasnost«, ki je bila in je še vedno tudi v našem ljudstvu; poudaril je potrebo po pravilno oblikovani vesti in po dolžnosti glasovanja po vesti. Opozoril je, da pri oblikovanju svoje vesti se morajo kristjani »ozirati na nauk Cerkev, ki je učiteljica resnice in načel naravnega prava, to je do-

stojanstva človeške osebnosti«. Zadeva poroke in razporoke je za kristjana predvsem zadeva vesti in zvestobe dani besedi, za nekristjana pa zadeva pravne (etične) in socialne morale, za nikogar pa bi ne smela biti političen problem!

Članek je bil osebno prepričan, da bo 60% volivcev volilo za NE, kar je jasno izpovedal v članku »Referendum in italijanski katoličani«. Napisal je: »Sekularizacija je dosegla v Italiji naravnost pošastno razsežnost in ljudstvo je dejansko že razkristjanjeno; prepričan in po veri živečih katoličanov je le droben odstotek: plehka je verska izobrazba, zrahljana sklenjenost katoliških organizacij, medla in redka zavzetost krščanskih pričevalcev.« Zato je svetoval slovenskim ljudem, naj ne sledijo strahotnemu plazu, ki vodi v brezdušno sekularizacijo, naj se ne opirajo na tuje stranke in udinjajo tujim idejnim tokom: ostanejo naj zvesti svoji duši, svojim tradicijam, tako da bo naša manjšina čim bolj »samonikla, izvirna, samostojna«, tudi v tem, da si pri referendumu izbere pot, ki najbolje odgovarja njenim življenjskim interesom.

OSVETLITEV POSLEDIC REFERENDUMOVEGA IZIDA

Referendum je zdaj za nami. Njegov izid je neizbrisno zapisan v zgodovino italijanskega naroda. Dolžnost nas veže, da podamo kratek obračun o tem glasovanju in pokažemo na poglobitve posledice, ki bodo nujno iz njega izšle.

Izid referenduma je značilen: za ohranitev razporoke se je izreklo 19.093.929 volivcev, kar znaša 59,1%, za odpravo je glasovalo 13.188.184 ali 40,9%. Na vsakih 10 oseb se jih je izjavilo za razporoko kar 6. To je zgodovinski podatek, ki ga smemo smatrati za prelomnico v italijanski zgodovini: dokončno je zaključeno poglavje o italijanskem katoličanstvu, stran obrnjena, però že piše poglavje o civilizaciji laicizirane italijanske družbe. Dejanskega preloma seveda nista izvedla niti referendum in niti ne razporoka, pač pa neka druga vse globlja in vse bolj razsežna stvarnost, ki si je našla v referendumu le svoj vidni zunanji izraz, namreč korenita verska, kulturna in družbena preobrazba, ki se je v nekaj desetletjih izvršila v italijanskem narodu.

Naša razmotrivanja bomo zaradi jasnejše preglednosti in boljšega razumevanja porazdelili na tri skupine: predvsem pretehtamo posledice referenduma v zvezi s katoliško Cerkvijo; nato bomo skušali oceniti teže referendumnih posledic za usodo katoličanstva v Italiji in končno v luči referenduma presodimo dejansko stvarnost in skrajno perečo življenjsko problematiko naše manjšinske skupnosti v Italiji. Naj bi ta razmotrivanja dovedla vse naše ljudi katere koli svetovnonazorske, politične in verske pripadnosti k boljšemu spoznanju naše dejanskosti, k zreli zavesti o lastni osebni odgovornosti in k požrtvovalnemu sodelovanju za resnični blagor naših družin, naše narodne skupnosti in celotnega družbenega občestva v Italiji.

Dr. RUDOLF KLINEC

Resolucija azijskih škofov

Štirideset škofov iz Južne in Vzhodne Azije je ob koncu svojega srečanja na Formozi — zaključilo se je zadnje dni aprila — poudarilo še posebej, da si morajo njihove škofije prizadevati za čim večjo prilagoditev ljudstvu, da ne bo Cerkev nekaj tujega, temveč nekaj domačega in pristnega za deželo. Cerkev hoče tudi delati za odpravo nerazvitosti, siromaštva, zaostalosti. Evangeliji spodbujata k razvoju človeka na vseh področjih.

Škofje so na zborovanju poudarili, kako velikega pomena za evangelizacijo je Radio Veritas v Manili na Filipinih, ki ga večinoma vzdržujejo nemške dobrodelne akcije Misereor in Missi. Vedno bolj morajo biti za to sredstvo obveščanja odgovorni vsi azijski škofje.

Katoličani so v Aziji neznatna manjšina, obdana z raznimi starodavnimi in velikimi veroizpovedni. Vsak dan in na vsakem koraku se srečujejo z ljudmi, ki ne verujejo v Kristusa, največkrat pa sploh ne vedo zanj. V stiku z njimi je treba izkazovati neko spoštovanje do te vernosti, čeprav ni krščanska. Vse resnične duhovne vrednote teh verstev je treba priznati (ko drugoverci molijo, ko si prizadevajo častiti Boga in ga ljubiti, ko se iz ljubezni do Boga čemu odrečejo, ko učijo spoštovati starše in prednike, ko učijo delati dobro, in podobno).

»Ta verstva nam lahko večkrat kažejo

Izključitev slovenskega glasbenega ansambla Taims iz televizijske oddaje »TV per i ragazzi« bo imela odmev tudi v deželni svet, saj je svetovalec dr. Štoka takoj vložil daljše vprašanje na predsedstvo deželnega sveta o celotni zadevi. Predsedstvo deželnega sveta ter deželni odbor je dr. Štoka obvestil o poteku dogodkov in podčrtal, da je ta izključitev v zadnjem trenutku žaljiva ne samo za ansambel Taims, ampak za celotno slovensko skupnost v Italiji, ki jo italijanska televizija popolnoma zapostavlja, saj ni še nikdar bil kak slovenski pevski zbor ali glasbeni ansambel povabljen za nastop na italijanski televiziji.

Prvič, ko bi se to lahko zgodilo, pa so nevidne sile stopile na plan in ta slovenski nastop prepredile. Seveda, zbal so se slovenske pesmi po italijanski televiziji. V svojem vprašanju je dr. Štoka še pripomnil, da bi morale odgovorne oblasti oz. krogi imeti vsaj čut za oliko in o izključitvi Taimsa javnost prej obvestiti, saj je prepoved nastopa na televiziji bila izvedena na žaljiv in krivičen način za vse Slovence.

Dejansko je stvar žalostna: Slovenci zahtevamo televizijske oddaje v svojem jeziku, pa nam v zameno prepovejo (seveda iz tehničnih razlogov, bodo rekli) še skromno slovensko pesem po televiziji. V vodstvu RAI-TV je več strank, med njimi tudi PSI, ki rada vabi Slovence v svoje vrste. Bomo videli, če bo ta stranka protestirala zaradi izključitve slovenskega ansambla iz televizijske oddaje za mladino.

Sicer pa doživljamo zadnje čase take čudne stvari, da res ne vemo, kam bo vse to pripeljalo. Pomislimo samo na to, da so si fašisti in komunisti izmenjali v parlamentu glasove za javno financiranje svojih strank, pa nam bo vsem jasno, koliko bije ura! Vendar bo zgodovina o vsem povedala svoje, zato moramo Slovenci, zavdni Slovenci seveda, s svojim bojem naprej, za naš obstanek, za ohranitev našega jezika in našega naroda na tem koščku zemlje, vse drugo pa bo minilo!

Zanimiva seja v deželnem svetu

V tednu med 19. in 26. majem je bila v deželnem svetu zelo zanimiva seja: na dnevnem redu so bile spremembe notranjega pravilnika. Na predlog deželne komisije za pravilnik je bilo predlaganih vrsta popravkov k obstoječim predpisom.

Na dnevni red deželne seje je prišlo zopet vprašanje uporabe slovenskega jezika v deželnih komisijah in na sejah sveta. V tem smislu je Slovenska skupnost vložila predlog, po katerem imajo deželni svetovalci pravico posluževati se materinega jezika v okviru deželnega sveta. V ta namen mora prevajalska služba zagotavljati medsebojno sporazumevanje v dveh jezikih, to je v italijanskem in slovenskem jeziku. In to na podlagi člena 3 deželnega statuta. Podoben predlog so vložili tudi v komisiji za pravilnik deželni svetovalci PCI Colli in drugi.

Za predlog svetovalca Slovenske skupnosti dr. Štoka so se izrekli že socialisti in

pot in z njimi lahko skupaj iščemo pota k Bogu ter delamo za spoštovanje vernosti v družbi,« pravi resolucija škofov.

Slovesna razglasitev svetega leta

Na praznik vnebohoda je sv. oče Pavel VI. slovesno razglasil sveto leto v Rimu za leto 1975. Na božič bodo odprli sveta vrata štirih bazilik: sv. Petra, sv. Pavla, sv. Janeza in sv. Marije Velike. Za to priložnost je sv. oče izdal posebno pismo in znova poudaril cilje svetega leta: spreobrnitev in sprava.

Novi nuncij na Kubi

Dosedanji vatikanski odpravnik poslov na Kubi msgr. Cesare Zacchi je postal nuncij na Kubi. S tem je hotel dati sv. oče priznanje temu svojemu diplomatu, ki je znal s prefinjenim diplomatskim taktom in čutom za novo stvarnost ublažiti napetost med Cerkvijo in državo, ki jo je prinesla s seboj kubanska revolucija pod vodstvom Fidela Castra.

Ukinjene verske oddaje

Vsi, ki v Španiji skrbijo za verske oddaje na državnem radiu in televiziji, so prejeli nedavno obvestilo, da bodo te oddaje ukinjene. Ni bilo pa doslej objavljeno še nobeno pojasnilo o razlogih, ki so privedli do tega ukrepa.

socialdemokrati. Štokov predlog je namreč sestavljen na podlagi pravilnika deželnega sveta, oz. pokrajinskega sveta Trident-Južna Tirolska, zato bi ga morale vse italijanske stranke sprejeti, posebej seveda DC, ki se je že večkrat izrekla za vsaj delno zaščito pravic slovenske narodne skupnosti v Italiji.

Če nam ne bodo italijanske stranke izglasovale niti najbolj osnovne pravice uporabe svojega materinega jezika v deželnem svetu, kdaj bomo pa potem prišli do globalne zaščite vseh naših pravic?

Dr. Štoka je predložil zakonski osnutek

V teh dneh je vložila Slovenska skupnost preko svojega deželnega svetovalca dr. Štoka zakonski osnutek v deželnem svetu za pravično zastopstvo Slovencev v upravnih odborih obrtniške deželne komisije (ESA) ter kmetijske deželne komisije (ER-SA). Besedilo Štokovega zakonskega osnutka je naslednje:

Sprememba deželnih zakonov št. 21 z dne 18. 10. 1965 ter št. 15 z dne 18. 7. 1967.

Upravičena zahteva Slovenske skupnosti

Izvršni odbor Slovenske skupnosti je na seji, ki je bila 30. maja, sklenil ponovno nasloviti na oblasti zahtevo o razpustu fašistične stranke MSI in vseh fašističnih organizacij, kar je Slovenska skupnost zahtevala tudi v deželni zbornici; obenem je odbor še enkrat izrazil svoje ogorčenje nad dejstvom, da so vse stranke, razen liberalne, pred kratkim odobrile v parlamentu milijardne podpore MSI, kar je po mnenju izvršnega odbora Slovenske skupnosti nedvomno zgodovinska napaka. To napako se da popraviti le s takojšnjim odvzomom MSI javnega financiranja, drugače bo ta stranka postala politično vedno močnejša, ker bodo pač njene blagajne polne.

Izvršni odbor Slovenske skupnosti je pozval svoje somišljenike, naj v slovenskih organizacijah, društvih, antifašističnih odborih itd., v katerih delujejo, zagovarjajo antifašistično zahtevo Slovenske skupnosti, to je razpust MSI in vseh fašističnih organizacij ter takojšen odvzem javne podpore MSI. Na tak način bomo kot Slovenci doprinesli danes svoj učinkovit delež v boju proti fašizmu in vsakršnemu nasilju.

Mednarodno vojaško romanje v Lurdu

Od 24. do 29. maja je bilo v Lurdu 16. mednarodno vojaško romanje. Udeležilo se ga je nad 20.000 vojakov ter 5.000 drugih romarjev iz vseh krajev sveta. Se enkrat v svoji romarski zgodovini je svetovno znana božja pot postala središče molitev za mir in medsebojno sporazumevanje med mladimi vojaki, čeprav ima njihova uniforma popolnoma drug pomen. Gotovo je zato hvalevredna želja mladih ljudi po konkretnem miru med vsemi narodi in dejanski pomoči, ki bi jo morali bogati narodi nuditi revnejšim.

Ta želja je prišla najbolj do izraza v skupnem češenju v baziliki sv. Pija X. Na velikem oltarju sredi bazilike so najprej izpostavili Najsvetejše, nato pa sta ob prikazovanju diapozitivov o sodobnih perečih vprašanjih kot so vojna, lakota, mednarodna mrznja sledili skupna molitev in pesem. Temu je sledil trenutek popolne tišine, med katero je vsakdo izrazil osebno željo in prošnjo.

Višek je mednarodno vojaško romanje doseglo v nedeljo 26. maja. Najprej je vsakdo sledil bogoslužju božje besede v materinem jeziku, nato pa so se v procesiji vsi v mogočni baziliki sv. Pija X. pridružili evharističnemu bogoslužju. Cerkev je bila nabito polna. Računajo, da je bilo prisotnih nad 35.000 romarjev. Somaševalo je sedem škofov in nad sto duhovnikov iz vseh krajev sveta.

Vojaki ter drugi romarji so se združili ob Kristusovi mizi in bila je res iskrena njihova želja, ko so si voščili »Mir s teboj« ob živi prisotnosti evharističnega Kristusa. Popoldne se je vršila evharistična procesija, med katero so vojaki molili skupaj z bolniki. Jutranji obred kot popoldansko procesijo je neposredno prenašala francoska televizija.

Mogočna večerna procesija z lučkami je v večerni tišini privabila vse prisotne vernike. Trajala je skoraj dve uri in nepopisno bil vtis, ki ga je pri tem imel tako verni kot neverni človek.

Člen 1.: Členu 6 deželnega zakona št. 21 z dne 18. oktobra 1965 je treba po točki d) dodati tale odstavek:

E) vsaj en pripadnik slovenske manjšine, izvedenec v vprašanih obrtniškega področja, ki ga imenuje deželni odbor.

Člen 2.: Členu 21 deželnega zakona št. 15 z dne 18. julija 1967 je treba po točki e) dodati naslednji odstavek:

F) Vsaj en pripadnik slovenske manjšine, izvedenec v kmetijskih vprašanjih, ki ga imenuje deželni odbor.

Predlagatelj zakonskega osnutka dr. Štoka utemeljuje v uvodu svojega poročila predlog Slovenske skupnosti in pravi, da je krivično dejstvo, da so v imenovanih komisijah, ki pobliže zadevajo slovenski živelj, Slovenci praktično odsotni. Gre za obrtniški in kmetijski sektor, kjer smo Slovenci ekonomsko najbolj močni, a smo žal dejansko izključeni iz pristojnih deželnih organov.

Zakonski osnutek Slovenske skupnosti spada v nenehno prizadevanje naše slovenske politične organizacije za dejansko enakopravnost Slovencev v Italiji.

Izvršni odbor Slovenske skupnosti je nato izrazil solidarnost članov izvršnega odbora, devinsko-nabrežinskemu županu dr. Dragomiru Legiši, ki je prejel grozilno pismo s strani fašistične SAM.

V nadaljevanju se je izvršni odbor proučil sedanjim političnim položaj slovenske narodne skupnosti v Italiji, predvsem v luči zadnjih dogodkov pri nas in v Italiji, ter sklenil pozvati vse slovenske politične in kulturne organizacije ter vse slovenske izvoljene predstavnike, da z enotnim nastopom pred pristojnimi oblastmi zahtevajo globalno zaščito slovenske manjšine. Antifašizem odgovornih strank bi tako pršel tudi do konkretnih rezultatov v korist slovenske narodne skupnosti, ki je bila v zadnjem času zopet predmet fašističnega besa.

Izvršni odbor Slovenske skupnosti je nato obravnaval učinkovitost prisotnosti Slovencev na mednarodni konferenci o manjšinah in z zadovoljstvom ugotovil, da se mnogi slovenski strokovnjaki ter kulturni in politični predstavniki vestno pripravljajo na to konferenco, ki bo v prvi polovici julija v Trstu.

Tako so se uradno zaključile svečanosti 16. mednarodnega vojaškega romanja v Lurdu, a nikoli ni bilo konca tihega, skoro neopaznega mimohoda pred lurško votlino, kjer vsakdo časti lurško Gospo na osebni način. Nemški vojak je bil zraven italijanskega, francoski zraven ameriškega in angleškega. Se pozno v noč je vsakdo prosil, naj bi lurška Mati božja pomagala pri reševanju premnogih težav, ki še tarejo današnjo družbo.

Sv. Višarje o binškojih 74

Okoli svetišča so še cele grmade snega. Tudi ob severni, koroški strani je pot polovico zasuta s snegom in peskom ter črka te dni na avtomatično lopato, da jo očisti.

Krasno, sončno, toplo, brezvetrno je. Bližnji Lovci (2070 m) so dobršen del še v snežni belini, drugod se vidi sneg le še po kotlinah, v daljavi se izredno jasno zrcali stožec podobnega Grossglockner.

Cudovito lepe in žive so barve planinskih rož. Kar ne moreš se nagledati modrine encijana in se načuditi rdečomodremu rododendronu, ki ga v poletnih mesecih razni turisti kljub trojezičnim opozorilom kar preveč uničujejo.

Prišli so avstrijski romarji. V ponedeljek 3. junija tudi Slovenci s Koroške, kjer se praznujejo binškojni ponedeljek. Popoldne je ljubljanski SAP pripeljal eno skupino. V soboto popoldne 8. junija pa pride 50 Juršincev (od Ptujca), ki bodo tudi prenočevali pri Mariji 1780 metrov visoko. (Ob lepem vremenu bo z romarji večerna lurška procesija okoli višarskega hriba.)

Četudi bo »uradno« odprtje višarske božje poti šele v torek 25. junija, bo že od 15. t. m. gori stalno slovenski duhovnik. Tržaški in goriški rojaki naj bi vsaj enkrat na leto poromali k Višarski Mariji, še posebno v svetem letu.

P. Josi

Nova Trstenjakova knjiga o družini

Pred kratkim je Dom prosvete v Tinjah na Koroškem izdal že svojo drugo publikacijo v knjižni obliki. Knjiga nosi naslov: Dr. Anton Trstenjak, Stara in nova podoba družine. Knjigo je napisala Družba sv. Mohorja v Celovcu. Ima 134 strani.

Dr. Anton Trstenjak, znani slovenski teolog, znanstvenik in publicist, obravnava v delu »Stara in nova podoba družine« na zelo temeljit in poven način nekatera temeljna vprašanja sodobnega človeškega življenja. K problemu družine, te »najstarejše naravne uredbe«, pristopa dr. Trstenjak na zelo sodoben način s pomočjo najrazličnejših prijemov, ki mu jih nudi sedanja psihološka veča.

Trstenjakov religiozni pogled na svet nudi značilno in objektivno izhodišče, ki probleme družine, probleme moža in žene, staršev in otrok, družine in družbe, združuje v enovito celoto. V svojem novem delu zna dr. Trstenjak strniti tri glavne vidike, antropološkega, filozofskega in pedagoškega v izrazito povezanost. Ze v prvi knjigi, ki jo je izdal Dom prosvete v Tinjah, v Trstenjakovi študiji »V znamenju človeka«, smo mogli opaziti podobne strukturalne značilnosti pisanja.

Kar je na Trstenjakovi novi knjigi najbolj hvale vredno, je njegov vsestranski trud, da na probleme družine gleda na moderen in objektivni način. Avtor ne žaluje za napačnim romantičnim obdobjem »urejene družine« iz prejšnjih časov, temveč zna prav v moderni družini odkriti mnoge nove pozitivne lastnosti, ki jih pretekli časi niso poznali.

Trstenjak dobro prikaže, kako je zgodovinski razvoj nekdanje patriarhalne in večkrat dokaj površne odnose na primer med možem in ženo ali med starši in otroci postopoma pogolobil in bistveno okrepil. Današnja družina je izpostavljena mnogo večjim celostnim pritiskom kot je to bila družina v starih časih. Če premislimo, kakšne so preizkušnje časa, potem po Trstenjakovem mnenju glede usode in razvoja sodobne družine ne bi smeli biti preveč črnogledi.

Ob tem Trstenjak kaže, da je potreba prevrednotiti družinske odnose, tako med možem in ženo, ki zahtevajo tem večjo poglobljenost, kot tudi med starši in otroci, katerim morajo starši pustiti širše možnosti svobodnega razvoja — in ne smejo videti v njih svojih »lastnih predmetov«, svojega »lastnega orodja«, svojih »lastnih igrač«, »samega sebe«, temveč ljudi z lastnim razvojem, lastno perspektivo in lastno usodo. Glede tega pravi dr. Trstenjak, da gre »nova podoba družine v vladavino otroka« — v filiarhat, ki je nasprotje patriarhata ali pa matriarhata.

Avtor ima dober posluh za tisto, kar bi imenovali občutljivost za novi čas. Jasno čuti, da je industrijska revolucija prinesla nov način pojmovanja družine. V času, ko se veliko govori o koncu družine, najde avtor nešteto dokazov, ki kažejo na prav nasprotno: v današnjem času je prav družina tista matična celica, ki jamči samoohranjanje in prenavljanje v soočanju z na učinek, trgovinarstvo, potrošnja in reprezentanco usmerjeno družbo.

Poseben poudarek odmerja avtor odnosu med ljubeznijo in družino. Meni, da smo tu danes »v odločilni zgodovinski prelomnici zakonskega življenja«. Trstenjak vidi, da danes vstopa v odnos med možem in ženo osebno ljubezensko razmerje s »skrajno občutljivim, kar konkurenčnim čutom za višino tega intimnega osebnega standarda življenja«, kar prejšnje dobe niso poznale — in so s svojimi hierarhičnimi oblikami standardne in trdne ustano-

nove družinskega življenja preje omalovaževale.

Kot občutljiv seizmograf (aparatus za potresne sunke) je svoje znanstveno poročilo dr. Trstenjak prilagodil izredno dinamičnemu in elastičnemu sodobnemu času.

Knjigo je pisatelj razdelil na tri dele, od katerih je zadnji najboljširšnji. Po uvodu govori v prvem delu o »družini kot časovnem porajanju« in tu obravnava tako važne probleme, kot so družina in zakon, zakon in ljubezen ter ljubezen in družina. V drugem delu razmišlja o »družini kot nadčasovnem zakonu« in razčlenjuje pojme sožitje, spoznanje, hotenje in ljubezen. V tretjem, izredno aktualnem in zanimivem, a tudi najboljširšem delu, pa dr. Trstenjak analizira »družino kot časovno nalogo«. Tu govori med drugim o šoli življenja, o kakovosti življenja, intimnosti in pristnosti življenja, a tudi o razmerjih med zlaganostjo in resničnostjo, med grešnostjo in zaslužnostjo, med mrstnostjo in živostjo, med zaprtostjo in odprtostjo v sodobni družini. Posebna podglavlja govore o celosti življenja, o zakonitosti življenja ali pa o zrelosti življenja.

Na koncu slede opombe in bogate navdobe strokovne literature, a tudi koristna bibliografija Antona Trstenjaka, iz katere izvemo, da je mednarodno pomembni duhovni delavec izdal že sedemindvajset knjig v slovenščini, a tudi v drugih jezikih, na primer v italijanščini, srbohrvaščini, češčini in tudi nemščini.

Ta knjiga iz katoliških rok in iz katoliškega duha je napisana na tak način, da bi jo mogel s pridom in zanimanjem brati tudi nekatoliški razumnik.

Domu prosvete v Tinjah moramo biti hvaležni, da je izdal že drugo znanstveno knjigo zelo nadarjenega in razgledanega krščanskega misleca. Takih knjig si želimo še več!

Lev Detela, Dunaj

Štirinajst stalnih diakonov

V severnoameriški zvezni državi Minnesota je pred kratkim 14 poročenih mož prejelo stalni red diakonata. Po poklicu so inženirji, zdravniki, pravniki in tehniki.

Spominska ruska cerkev v kraju Šipka ob vznožju balkanskega pogorja

Gostovanje Drame iz Ljubljane

Z gostovanjem Drame SNG iz Ljubljane se je zaključila letošnja sezona SS gledališča v Trstu. V Kulturnem domu smo gledali komedijo »Volkovi in ovce« ruskega dramatika Aleksandra N. Ostrovskega. V tem ostro satiričnem delu prikazuje avtor razmere, ki so vladale v Rusiji nekaj let po tlačanski reformi iz leta 1863. Značilno je bilo takrat pridobitništvo in izkoriščanje kmetov. Ostrovski prikazuje dva različna tipa pridobitnikov iz tedanje dobe, in sicer starega plemiča, predstavnika preteklosti na eni strani, na drugi pa novega »poslovnega« človeka, ki prihaja na deželo iz velikega mesta. Poleg grabeževolkov nastopa še galerija žrtev-ovac.

Komedijo je spretno režiral Igor Pretnar, preprosto, a funkcionalno sceno je zasnoval Sveta Jovanović, za kostume je poskrbela Alenka Bartolova, za glasbo F. Lampret, za lektorja pa je bil Mirko Mahnič. Celotni gledališki ansambel je zaigral na visoki ravni in nudil gledalcem kvalitetno odsko stvaritev.

Predstavitve novih literarnih del

V torek 28. maja so se ljubitelji lepovednosti zbrali v prostorih Tržaške knjižarne k pomembnemu kulturnemu dogodku. Na vrsti je bila predstavitve proznega dela Ivanke Hergold »Dido« ter »Pesniškega lista« Jakoba Renka. Ob začetku je spregovoril predstavnik ZTT Marko Kravos, ki je predstavil oba avtorja. Dalje sta igralca SAG Sergij Verč in Boris Kobal prebrala odlomek iz »Dido« ter nekaj Renkovih pesmi. Sledilo je prirčno srečanje mladih avtorjev z občinstvom.

Poimenovanje šole v Bazovici

V nedeljo 26. maja je bila v Bazovici svečanost, na kateri so poimenovali tamkajšnjo osnovno šolo po Primožu Trubarju. Slovesnega dogodka so se udeležili poleg domačinov in šolskih predstavnikov

tudi gostje iz Rašice, Trubarjevega rojstnega kraja, ter delegacija iz Derendingena pri Tübingenu, nemškega mesta, kjer je Trubar živel in umrl. Prisotni so bili predstavniki Zveze društev in združenj književnih prevajalcev Slovenije s predsednikom Jankom Modrom.

Po blagoslovu, ki ga je opravil škof vikar dr. Lojze Škerl, so bili priložnostni govori didaktičnega ravnatelja Egidija Strnada, šolskega skrbnika dr. Fidenzija, domačega župnika msgr. Zivica, prof. Janka Modra in pastora Döttinga iz Tübingena. Osrednji govor je imel domači učitelj Miro Presel, ki je v zgoščenih besedah podal celotno Trubarjevo življenje, njegovo delo in pomen za slovensko literaturo in narod. Na koncu je bil kulturni spored šolske mladine in gojencev Glasbene Matice.

Kip, ki stoji na koncu vrta, je delo ljubljanskega kiparja Petra Cerneta. To je odličen originalnega kipa, ki stoji v veži Trubarjevega doma v Derendingenu pri Tübingenu.

Zelo uspel Praznik češenj v Mačkoljah

V nedeljo 26. maja so prosvetni delavci in mladina iz Mačkolj priredili vsakoletni Praznik češenj, ki je obsegal obsežen kulturni in zabavni program. Nastopili so mešani domači pevski zbor in otroški pevski zbor pod vodstvom Dušana Jakomina oziroma Ljube Smotlaka, mešani zbor iz Boršta, ki ga vodi D. Petaros, moški zbor »V. Vodnik« iz Doline pod vodstvom I. Ota, godba iz Brega pod vodstvom D. Strajna, mladi harmonikarji iz Mačkolj ter glasbeno-zabavni ansambel Otavija Brajka iz Izole. V imenu prirediteljev je udeležence pozdravil akademik Pavel Martini, napovedoval pa je študent Fabij Sturman.

Sončno nedeljsko popoldne po hladnem in deževnem vremenu med tednom je za to priložnost privabilo na Praznik češenj izredno veliko število ljudi, ki so pozorno sledili izvajanju celotnega programa. Poskrbljeno je bilo tudi za prigrizek in pristno vinsko kapljico in seveda tudi ni manjkalo češenj.

Prirediteljem gre vsekakor priznanje, da tako uspešno in v splošno zadovoljstvo vseh številnih udeležencev iz leta v leto nadaljujejo s svojim praznikom. Posrečen je tudi prireditveni prostor sredi zelenega naravnega okolja.

L. T.

Močan ropot vzhodno dolinsko prebivalstvo

Občinski svetovalec v Dolini Glavko Petaros je te dni vložil na dolinsko županstvo pismeno vprašanje v zvezi z močnim ropotom, ki ga povzroča tovarna Velikih motorjev; močan ropot prihaja tudi od terminala čezalpskega naftovoda, kar upravičeno razburja ondotno prebivalstvo. Svetovalec Petaros vprašuje v svojem pismu župana in občinski odbor, kakšne korake nameravajo napraviti pri pristojnih oblasteh za odpravo tega ropota.

Prosek

V začetku šolskega leta 1973-74 so se učenci proške slovenske srednje šole »Fran Levstik« naselili v novi šoli. Bila je to tedaj prijetna slovesnost z blagoslovitvijo poslopja in s sv. mašo v šolskih prodesetem stoletju.

Stvar je dozorela tako daleč, da so v Rimu uniatom morali dati poglavarja. Izbrali so Jožefa Sokolskega. V škofa ga je posvetil sam papež Pij IX. Ko je bil imenovan za cerkvenega predstojnika bolgarskih in makedonskih uniatov, je Sokolski protestiral pri Sv. sedežu. Hotel je biti imenovan za patriarha vseh Bolgarov in Makedoncev. Papež pa je odgovoril: »Ko vas bo pol milijona zedinjenih, boste dobili patriarha.«

Novo versko skupino je priznala tudi turška vlada. Nadela ji je zelo ponesrečen naslov »bulgarokatoliški«, kar je odbijalo zlasti makedonske uniate, ki so kmalu opazili bolgarske težnje po nadvladi in asimilaciji makedonskega naroda.

Uniji so se naravno najprej uprli pravoslavni Grki, ki so skozi stoletja tlačili bolgarsko in makedonsko ljudstvo. S spletkami so pri turški vladi dosegli, da so bile uniatom odvzete vse cerkve ter dodeljene v last pravoslavni župnijam.

Se hušji udarec so bolgarski uniji zadali Rusi. Leta 1861 so ugrabili škofa Sokolskega. Prvi uniatski vikar se ni nikdar več

storih. Ob koncu tega šolskega leta so pa v soboto 1. junija tudi v šolskih prostorih proslavili zaključek prvega leta poskusne celodnevne pouka s svečanostjo, katere so se poleg dijakov, številnih staršev in požrtvovalnega profesorskega zbora udeležili tudi predstavniki oblasti.

Pri slavnosti so govorili ravnatelj šole H. Mamolo, ki je podčrtal uspešnost enoletnega poskusa; dijakinja Ildegarda Košuta, ki je orisala delo in življenje v šoli; šolski skrbnik Fidenzi, ki je povedal, kako je prišlo do celodnevne pouka na Proseku in pohvalil ravnatelja in profesorje; občinska odbornica Benni, ki je prinesla županov pozdrav in ugotovila važnost in pomembnost slovenske šole.

Po govorih so dijaki in dijakinje pokazali, kaj znajo in kaj so se naučili.

Pod vodstvom samega ravnatelja je nastopil dijaški pevski zbor, ki je zapel več pesmi. Dijaki in dijakinje drugega in tretjega razreda so zelo lepo podali zborovsko pesem »Prišel je pevec slovenske dežele«, oba prva razreda pa sta se izkazala z zborovno recitacijo o »Naši hiši, ki je blizu obale«. Pri tej prireditvi so nastopili tudi pevci zbora Prosek-Kontovel, ki so zapeli dve pesmi.

Slovenska proška srednja šola se je izkazala tudi z odlično pripravljeno razstavo slik in ročnih del, kateri se je pridružil s svojimi umetninami tudi znani slikar Robert Hlavaty.

Zgonik

23. maja je bila v Zgoniku sv. birma, katero je prejelo 23 birmancev. Goriškega nadškofa je pred velikim slavlomok prijazno sprejel zgoniški župan, birmanci, bo tri in veliko ljudstva. V sprevedu smo vsi šli v cerkev, kjer so pevci zapeli priložnostno »Glejte veliki duhovnik«. Med sv. mašo je škof spregovoril v slovenščini in italijanščini, nakar je podelil zakrament sv. birme.

Sledilo je slikanje in vsakdo od »slavlencev« se je lahko pred župniščem nekoliko okrepčal in pogovoril s prijaznim škofom. Za zvečer je bila na sporedu igra »Zdravniki po sili«, a je zaradi slabega vremena odpadla. Štandreški igralci jo bodo uprizarili v četrtek 13. junija zvečer (praznik sv. R. Telesa).

31. maja ter 1. in 2. junija so kmetje iz zgoniške občine razstavljali svoja vina na tradicionalni, že deseti razstavi vin. Za belo vino je prejel prvo nagrado Miro Zigon, za črno pa družina Milič iz Saleža.

Osnovnošolski otroci so se lahko udeležili slikarske tekme »ex tempore«, kjer so mogli pokazati svoje zmožnosti. Poleg tega naj omenimo še tekmovanje v namiznem tenisu, odbojki in balincanju; na koncu pa je bila še tombola. Delovali so dobro založeni kioski, zvečer pa je vse zabaval poskočni ansambel. Razen prvi dan, ko je nekoliko rosilo, je bilo lepo vreme in prireditve je zelo lepo uspela ob veliki udeležbi ljudstva.

V nedeljo 9. junija ob 9.30 bo prvo sv. obhajilo enajstih otrok. Po večernicah ob 19.30 bo nastopila rojanska mladina z igro »Skrat« in harmonikarji. Vljudno vabljeni!

V četrtek 13. junija na praznik sv. R. Telesa bo procesija v dopoldanskih urah, zvečer pa Moliérova komedija v treh dejanjih »Zdravniki po sili« ob 20.30 na dvorišču za cerkvijo. Pridite!

N. S.

Duhovnik-gverilec

V spopadu s policijo je bil v južnoameriški državi Kolumbija ubit duhovnik-gverilec Domingo Sain. Bil je španskega porekla in star 34 let. Padel je 20. februarja letos.

vnil. Izginil je v Rusiji. Ko so uniatski Bolgari zvedeli za ugrabitev Sokolskega, jih je od 20.000 zedinjenih 8.000 takoj odpadlo. Med ostalimi se je začel razkroj.

V Makedoniji je Lazar Mladenov, sloviti govornik, ki je kot mlad duhovnik vstopil v lazarisovski red, postal škof in vikar makedonskih uniatov. Zaradi majhnega nesporazuma z Rimom je v užaljenosti odpadel in vernike znova vključil v pravoslavje. Sicer se je svojega dejanja že po nekaj mesecih pokasal, a bilo je prepozno.

Mladenov se je nato umaknil v Pariz v lazarisovsko glavno hišo in v trdi pokori obžaloval svojo krivdo. Vsi, ki so na strani makedonskih uniatov, ki so kmalu opazili bolgarske težnje po nadvladi in asimilaciji makedonskega naroda. Uniji so se naravno najprej uprli pravoslavni Grki, ki so skozi stoletja tlačili bolgarsko in makedonsko ljudstvo. S spletkami so pri turški vladi dosegli, da so bile uniatom odvzete vse cerkve ter dodeljene v last pravoslavni župnijam.

Se hušji udarec so bolgarski uniji zadali Rusi. Leta 1861 so ugrabili škofa Sokolskega. Prvi uniatski vikar se ni nikdar več

(Drugič naprej)

JOZE JURAK

EKUMENSKO POTOVANJE V BOLGARIJO (14)

Kako nestrpni so bili Grki do bolgarskega naroda, naj pove primer iz Trnovega, nekdanje prestolnice bolgarskih vladarjev. Ob popraviljanju katedrale so odkrili med dvojnimi zidom večjo količino bolgarskih listin. Ko jih je grški škof zagledal, jih je dal takoj sežgati, da ne bi pričale o slovanski preteklosti bolgarske Cerkve.

Obenem s težnjo po samostojni bolgarski državi se je v začetku 19. stoletja začelo tudi gibanje za samostojnost bolgarske Cerkve. Nekateri so hoteli ta cilj doseči s pomočjo zedinjenja s katoliško Cerkvijo. Do zedinjenja je tudi prišlo, a ker ni bilo dobro pripravljeno, je kmalu propadlo. Katoliški apostolski eksarhat bizantinskega obreda v Sofiji predstavlja danes mali ostanek te bolgarske unije z Rimom. Trenutno šteje komaj 10.000 vernikov.

V Carigradu so začeli unijo bolgarski izobraženci, laiki in duhovniki. Med njimi je bil najbolj trden in tudi vodilen književnik in časnikiar Dragan Cankov. Ko so po vstaji na Poljskem leta 1830 mnogi Poljaki pribežali tudi v Bolgarijo, so med Bolgare zanesli duha narodnega prepoveda. Prvi, ki ga je ta duh prevzel, je bil sposobni in razgibani Cankov. Kmalu se je znašel v turških ječah, nemalo tudi po ovadbi grških pravoslavni škofov, ki so se bali, da se bodo Bolgari tudi cerkveno osvetlili in zahtevali neodvisnost od patriarha v Carigradu.

Francoski lazarisiti, ki so se v Carigradu in Solunu naselili že leta 1783, so rešili Cankova iz ječe. Ta je nato njihovemu superiorju Boreju odkril težnjo po zedinjenju. Boré ga je potem pripravil, da je postal katoličan.

Nevarnost je bila takoj spočetka v tem, da ne bi unija postala politična zadeva. Zato je misijonar Boré hotel imeti od Cankova zagotovilo, da prestopa v katoliško Cerkve iz osebnega prepričanja.

Cankov je kasneje dokazal, da je svoj prestop vzel iskreno. Svojo zvestobo je

ohranil, ko se je boril ne le proti Rusom, Turkom in pravoslavni Bolgarom in Grkom, ampak tudi ko je naletel na goro nerazumevanj pri Latincih.

Zamisli Dragana Cankova je bila zedinjenje celotne Bolgarije z Rimom. Pridružili so se mu nekdanji zaporniki, izobraženi laiki in škofje. Cankov je kot časnikiar v tiskarni lazarisov v Carigradu začel izdajati list »Bolgarijas«, ki naj bi pospeševal unionistično gibanje.

Toda pri tem ne Bolgari in ne Makedonci niso šli na slepo. Od Rima so zahtevali svoj narodni jezik, svoj vzhodni obred in svojega patriarha.

Toda v Rimu ni bilo kardinala Bea in v Carigradu ni bilo patriarha Atenagore. Vsa pogajanja je prevevalo nezaupanje na obeh straneh. Apostolski vikar v Carigradu Brunoni je ostal vseskozi zadržan, po mnogih razočaranjih nezaupen in skrajno previden.

Toda unija se je kljub vsemu širila tako v Bolgariji kot v Makedoniji. Gibalo vsega so še vedno bili izobraženci, predvsem laiki. Zedinjeni škof Makarij je upravičeno dejal: »Ne stopamo v novo Cerkve, ampak v Cerkve, ki smo jo zapustili v

Zavod sv. Družine pred svojim velikim dnevom

Bilo je okrog velikega šmarna leta 1971, ko so začeli v bližini starega zavoda rasti iz tal temelji nove stavbe. Božji blagoslov je počival na gradnji in po dveh letih je bilo lansko jesen novo poslopje godno za vselitev. Stara stavba se je morala umakniti novi sodobni.

Toda dela s tem še niso bila končana. Marsikaj je bilo še treba urediti, tako znotraj zavoda kot zunaj. Minila je še ena zima, v tem času je bila urejena vsa okolica zavoda, nastale so gredice, posajena so bila drevesa, pred vhodom je nastal prostori parkirni prostor, vsi dostopi so asfaltirani. Končno je zrastle še nova ograja ob ulici Campi.

Tako je vodstvo zavoda prišlo do zaključka, da je prišel trenutek, ko se lahko novo poslopje svečano izroči svojemu namenu. Konec šolskega leta je bil nagib, naj bi bila otvoritev ta mesec, preden se gojenci in drugi učenci razidejo.

Tako bo prihodnjo soboto 15. junija ob 19. uri uradno odprtje zavoda v prisotnosti goriških oblasti, političnih in kulturnih delavcev, šolnikov in zastopnikov naših društev. Blagoslovni obred bo izvršil g. nadškof msgr. Cocolin.

Naslednji dan v nedeljo 16. junija ob 17. uri bo pa zavod odprl vrata vsem slovenskim rojakom, da si ga ogledajo, prisostvujejo prosvetno-kulturni prireditvi in se poveselejo v zdravi družabnosti. To srečanje vseh podpornikov, dobrotnikov in prijateljev zavoda ter vseh bivših gojencev in gojenc ter vseh Slovencev dobre volje naj bi bilo res prijetno doživetje, zmago-slavje naše vzajemnosti in izraz zahvale vsem, ki jim je pri srcu obstoj in razvoj tega zavoda.

Zelo bi želeli, da bi bila udeležba velika in da bi prišli na to srečanje vsi goriški Slovenci tako iz mesta kot iz okoliških vasi. To bo spodbuda vodstvu, da bo še bolj prisluhnilo duhu novega časa in nudilo mlademu rodu, kar potrebuje v moralnem, izobraževalnem in verskem oziru, obenem pa vabilo nam, da ostanemo Zavodu sv. Družine še naprej zvesti, zvesti s podporami, zlasti pa s tem, da mu bomo zaupali v vzgojo našo doraščajočo mladino.

—jk

Nesreče pri delu

Ena vsakoletnih žrtev obiranja češenj je postal tudi Ciril Prinčič iz Jazbin. Pri pad-

cu si je zlomil nogo.

Huje se je poškodoval na delu Ivan (za prijatelje Nini) Makuc iz Gorice. Ko je pri upepeljevalniku v Sovodnjah pregledoval zaklopke, ga je vroča para nevarno poškodovala. Prepeljali so ga v bolnišnico v Padovo, kjer se bo moral zdraviti kakšen mesec.

Obema ponesrečencema, ki sta zvesta člana moškega pevskega zbora »Mirko Filej« željelo ostali pevci popolno okrevanje.

★ SOCIALNI KOTICEK ★

Nezgode pri delu. Zavarovalna ustanova INAIL izplačuje delavcem, ki so se ponesrečili pri delu v industriji sledeče odškodnine: 1. dnevno odškodnino za začasno nesposobnost pri delu; 2. rento za trajno nesposobnost pri delu; 3. rento za preživelo družinske člane v primeru smrti; 4. enkratno nakazilo v primeru smrti.

Ko se je delavec ponesrečil na delu in je odsoten zaradi začasne nesposobnosti, prejme od četrtega dneva dalje, ko se mu je pripetila nezgoda, odškodnino, ki jo plačuje zavarovanje. (Prve tri dni plača delodajalec.) Odškodnina je enaka 60 % dnevne plače in jo delavec prejema za vsak dan nesposobnosti za delo (tudi za praznike). Če bolezen traja preko 90. dneva, se dnevna povšina na 75 % dnevne plače, ki jo je prejemal delavec v zadnjih petnajstih dneh, predno se mu je pripetila nesreča.

Zgodi se lahko, da je ostala zaradi nezgode na delu delavcu trajna nesposobnost za delo; v tem primeru delavec prejme rento. INAIL začne izplačevati rento, ko je delavec klinično ozdravel, (prej je námreč prejemal dnevno). Najnižja stopnja invalidnosti je 11 %. V primeru popolne nesposobnosti za delo je renta enaka letni plači, katera pa ne sme biti nižja od 940.000 lir in ne višja od 1.740.000 lir. Če je zavarovanec zaradi nezgode na delu umrl, imajo preživeli družinski člani pravico do rente.

Rento lahko dobijo: 1. vdova ali vdovec, če je invalid; 2. sinovi, ki niso dopolnili 18. leta ali pa so nesposobni za katero koli delo; 3. bratje in sestre, ki so skupno živeli z zavarovancem in so mu bili v breme.

Poleg rente zaradi smrti lahko vdova, vdovec ali drugi družinski člani dobijo enkratno nakazilo, če dokažejo, da so imeli posebne stroške ob smrti delavca.

Za pojasnila in brezplačno izpolnitev ustreznih prošenj se obrnite na patronat EPACA, ul. Roma 20, Trst.

Sklepna prireditev Slovenske glasbene šole

Tudi Slovenska glasbena šola, ki deluje v Trstu in v nekaterih tržaških vaseh, bo kmalu zaključila šolsko leto 1973-74 z izpiti, ki bodo dokazali vemo in delo na posameznih odsekih šole.

Javen prikaz smeri, hotenja in dosežkov te glasbene šole je bila prireditev, kateri smo prisostvovali v četrtek 23. maja od 17. do 19. ure.

Slišali smo posamezne harmonikarje in skupine harmonikarjev, ki so prikazali tudi zahtevnejše skladbe, kakršna je bila Kolo Jakova Gotovca iz opere Ero z onega sveta, ki sta jo izvedla ansambla Slomšek in Boljunec.

Za kroniko beležimo, da je imel program dva dela. Začel ga je ansambel Slomšek iz Bazovice, ki je pod vodstvom Loredane Coceani zaigral skladbici Gugalnica (Fugazza-E. Zajec) in Mazurko (S. Zacutti). Za njim so nastopili Igor Milič iz Sv. Križa, ki je na klavirju podal Friedricha Kuhlaua Rondo op. 40; Robert Starc iz Boljunca, ki je zaigral na harmoniko Melocchijevu Mazurko med da in ne; Sandro Trevisan z Opčin, ki je izvedel na klavirju Mozartovo Fantazijo.

Ansambel harmonikarjev iz Boljunca je pod vodstvom Romane Zajec predvajal šopek narodnih motivov. Za Boljunčani je v prvem delu nastopila Ilde Košuta iz Sv. Križa in zaigrala Kramerjev Allegro št. 10; Bazovki Elena Čuk in Lučka Križmančič sta na harmoniko odigrali Sottillijev Allegro; pianistka Elena Markon nam je podala Giuliane Marchi skladbico Labod; ricmanjsko glasbeno šolo je predstavila harmonikarka Patricija Komar, ki nam je predvajala šopek slovenskih narodnih motivov. Prvi del prireditve sta sklenila Ilde Košuta in Bogdan Kralj iz Sv. Križa, ki sta izvedla na klavir Brahmsov Madžarski ples.

Gosta večera sta bila ansambel Taims z Opčin in Kondor iz Bazovice. Prvi je pod vodstvom Franca Pohajca pripravil Novkovičev Tike, tike, tačke, Kovačičev Prinesi mi rože in skladbo Mama Loo. Pela sta Nadja in Davorin.

Po odmoru je nastopil drugi gost večera Kondor iz Bazovice, ki je pod vodstvom Giuseppa Rodolfija pripravil Berynov Veliki turizem, Zorkov Ko dedek zapleše in Sepejevo Voletto. Sledila je vrsta solistov: Bogdan Kralj iz Sv. Križa je podal Haydnovo Sonato v d-duru za klavir; Tomaž Baldassi iz Rojana Frontinijev Spomin na Chopina; harmonikarka Nadja Piščanc tudi iz Rojana je odigrala Ravesiovo skladbico Lastovke; duo Ingrid Kralj in Katja Grgič iz Bazovice sta na klavir in harmoniko izvedli Volpijev Divertimento št. 1.

Vinko Škerlavaj z Opčin je na klavirju podal slovensko narodno v Pavčičevi prireditvi Perice in Moreno Curzi iz Rojana na orglah Vivaldijev Koncert. Ansambel najmlajših Opencev Galebi je v režiji F. Pohajca pripravil Robežnikovo Sonce in Avsenikovo Plovi, plovi; pevski del sta podala Maja Lapornik in Barbara Škerlavaj. Zadnji je nastopil David Lenisa z Opčin, ki je odigral Pozzolijsko Kukavico. Celotno prireditev sta sklenila ansambla Taims in Kondor, ki sta pod vodstvom Romane Zajec izvedla Gotovčev Kolo iz opere Ero z onega sveta.

Vsi so pokazali zanimanje, prizadevnost in resnost in so bili v glavnem dobro pripravljene. Spored je bil pester in so ga še poživljali igrivi ansambli.

Na začetku je predsednik upravnega odbora prof. Maks Šah spregovoril o pomenu prireditve, ki je odraz prizadevanja in dela Slovenske glasbene šole. Nastopajoče sta predstavljala ter spored napovedovala Nataša Sosič in Danilo Pertot.

PROSVETNO DRUŠTVO »F. B. SEDEJ« IZ ŠTEVERJANA

vabi na

IV. zamejski festival

NARODNO ZABAVNE GLASBE

- V soboto 8. junija ob 21. uri nastop vseh 25 prijavljenih ansamblov.
- V nedeljo 9. junija ob 17. uri zaključni nastop 12 najboljših ansamblov, ki bodo po izbiri strokovne komisije prišli v finale.
- Na zaključnem finalnem tekmovanju v nedeljo bo kot gost nastopil tudi ansambel Mihe Dovžana s pevko Ivanko Kraševac in s kvintetom »Gorenjci«. Udeležencem bo na razpolago buffet z izbrano jedačo in pijačo.

Organizatorji vabijo k čim številnejši udeležbi, saj gre za res edinstveno prireditev v našem zamejstvu.

Jurjevanje v Doberdolu. Novi skavti pri obljudi.

Praznik sv. R. Telesa v Gorici

Kot vsako leto bo tudi letos skupno evharistično slavlje za vse župnije mesta Gorica v cerkvi Srca Jezusovega ob 19. uri. Slovenski verniki naj se zberejo kot običajno na levi strani pri zakristiji. V slovenskem jeziku bo evangelij, dve prošnji in petje pri darovanju (Oče večni na oltar) in pri obhajilu (Hvali svet Odrašeni-ka). Pridite v velikem številu.

Zaradi te svečanosti bo na praznik odpadla večerna maša pri kapucinih.

Športno srečanje v ul. Randaccio

Zadnjo soboto v maju so se na igrišču srednje šole v Gorici pomerili v igri »med dvema ognjema« šolarji iz Steverjana in iz ul. Randaccio. Do takega športnega srečanja je prišlo prvič lani, in sicer v Steverjanu. Takrat so zmagali Goričani in ponosno prinesli na šolo svoj pokal. Pri letošnji tekmi se je pa sreča nasmehnila Steverjancem. Osvojili so si prehodni pokal, ki so ga bili seveda neizmerno veseli. Gledalci so ugotovili, da so učenci obeh šol igrali z veliko zavzetostjo in res častno izpolnili svojo športno obveznost.

Take pobude moramo le podprati in prav bi bilo, da bi se podobna srečanja nadaljevala tudi v bodoče.

Sport v Doberdolu

Končalo se je žensko prvenstvo druge divizije, pri katerem je ekipa »Hraste« iz Doberdola zasedla prvo mesto v svoji skupini. Čeprav je ekipa v začetku izgubila tekmo, ki jo je odigrala z ekipo iz Krmina, je potem zaporedoma zmagala dvakrat proti Sovodnjam, dvakrat proti AGI iz Gorice, proti Torriani iz Gradiške in nato še proti Krminu ter si tako zagotovila prvo mesto.

Sedaj jo čaka težka naloga v finalu, kjer se bo morala še enkrat spoprijeti z drugo uvrščeno ekipo iz Krmina in obenem s prvima dvema druge skupine in sicer z ekipama iz Marian in Turiaaka.

V petek, soboto in nedeljo 24., 25 in 26. maja je doberdolska ekipa zastopala v Rovigu deželo Furlanijo-Juljsko krajino in je tam tekmovala v meddeželnem prvenstvu naraščajni proti ekipam iz Veneta, Lombardije, Sardinije, Umbrije in Emilije.

Dekleta so zmagale proti Sardiniji v svoji skupini in nato igrale vrsto srečanj z drugimi ekipami. Izkušnja je bila pozitivna, saj so imele priložnost videti prvotno odbojko predstavnic Emilije. Morda se bo naši ekipi taka priložnost še ponudila in da bodo na državnem prvenstvu lahko

še naprej predstavnice naše dežele.

Dekletom želimo, da bi se kar najbolje izkazale tudi v finalni fazi, ki se ravnokar odvija in da bi tako dosegle čim boljše uspehe.

OBVESTILA

Poletni urnik trgovin

Trgovine z oblekami, drogerije, knjigarne, zlatarne, cvetličarne, lekarnarje, trgovine s fotografskimi pripomočki, trgovine s pohištvo in podobno od 8.30 do 12.30 ter od 16. do 20. ure.

Trgovine z jestvinami od 8. do 13. in od 17. do 19.30.

Mesnice od 7.30 do 13.; ob sobotah od 7.30 do 13. ter od 15.30 do 19.30.

Pekarne in mlekarne: od 7. do 12.30 in od 17.30 do 19.30.

Brivnice in frizerski saloni od 8.30 do 12.30 in od 15.30 do 19.30.

Običajna nabirka po cerkvah za naša vzgojna zavoda Alojzijeve in Zavod sv. Družine bo to nedeljo 9. ali prihodnjo nedeljo 16. junija. O tem naj odločijo dušni pastirji, katere prosimo, da nabirko označijo in toplo priporočijo.

Ob 12. obletnici smrti prof. Mirka Fileja bo v ponedeljek 10. junija ob 20.30 v cerkvi sv. Ivana v Gorici sv. maša zadušnica. Vabljeni vsi častilci spomina pokojnika, posebej še člani naših pevskih zborov, prosvetnih društev in kulturnih organizacij.

Maša za cerkveno edinost bo v cerkvi sv. Ivana v Gorici v torek 11. junija ob 20.30.

Romanje v Novo Štífto pri Gornjem gradu priredi slovenska župnija iz Gorice v nedeljo 23. junija. Vpisovanje na upravi Katoliškega glasa.

DAROVI

Za tiskovni sklad Katol. glasa: N. N., Mavhinje, 5.000; N. N., Mavhinje, 1.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: Nela Cijan, Rupa, 2.000 lir.

Za moški zbor »Mirko Filej« (da se bo znižal primanjkljaj): N. N. 2.000; N. N. 5.000 lir.

Marija Brataševac iz Gorice je darovala za Alojzijeve 2.000, za tiskovni sklad Katol. glasa pa 1.000 lir.

Za misijonarja Ivana Stanta: N. N. 10.000; N. N. 25.000; v spomin kolegice Roze Čučat N. N. 10.000 lir.

Za lačne po svetu: Rupa-Peč 70.000 lir. Vsem plemenitim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15. Dejstva in mnenja: 14.30 (samo ob delavnikih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Spored od 9. do 15. junija 1974

Nedelja: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 Glasba za kitaro. 11.15 Mladinski oder: »Veliki bedaki«. 12.00 Nabožna glasba. 12.15 Vera in naš čas. 12.30 Naša gospa. 13.00 Kdo, kdaj, zakaj... 15.30 »Nedolžna Irena«. Drama. 17.30 Nedeljski koncert. 18.00 Sport in glasba. 19.00 Karakteristični ansambli. 19.20 »Kaj in Abel«, opera folk. 20.30 Sedem dni v svetu. 20.45 Pratika. 22.10 Sodobna glasba. 22.20 Sprostitev ob glasbi.

Ponedeljek: 11.35 Opoldne z vami. 14.30 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Glas in orkester. 19.10 Odvetnik za vsakogar. 20.35 Slovenski razgledi. 22.15 Južnoameriški motivi.

Torek: 11.35 Pratika. 12.50 Medigra na pihala. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Komorni koncert. 19.10 Saljive zgodbe F. Mikuletiča. 19.20 Za najmlajše. 20.35 P. Mascagni: »Silvano«, opera. 22.05 Ritmični figure.

Sreda: 11.35 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Koncert. 19.10 Higijena in zdravje. 19.20 Zbori in folklor. 20.35 Simfonični koncert. 21.05 Za vašo knjižno polico. 22.00 Klasični ameriške lahke glasbe.

Četrtek: 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu. 9.45 M. Mussorgski: Slike z razstave za klavir. 10.20 Glasbena matineja. 11.00 Mladinski oder: »Repoštetova zadolžnica«. 11.35 Slovenski razgledi. 14.45 Priljubljeni pevci. 15.30 »Kaj in Abel«, opera folk, 2. del. 16.30 Ritmični ansambli. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.30 Slovensko ljudsko glasbeno izročilo. 18.50 Orkestri in zbori. 19.10 Marijine božje poti: Repentator. 19.25 Za najmlajše. 20.30 »Potovanje v Ameriko«. Drama. 21.30 Za ljubitelje jazza. 21.50 Skladbe davnih dob. 22.15 Glasba v noč.

Petek: 11.35 Opoldne z vami. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Sodobni ital. skladatelji. 19.10 Liki iz naše preteklosti. 20.35 Delo in gospodarstvo. 20.50 Koncert. 21.35 V plesnem koraku.

Sobota: 11.35 Poslušajmo spet. 15.45 Avtoradio. 17.00 Za mlade poslušavce. 18.15 Umetnost... 18.30 Koncertisti naše dežele. 19.10 Družinski obzornik. 19.30 Revija zborovskega petja. 20.35 Teden v Italiji. 20.50 »Odskočna deska«. 21.20 Lahka glasba.

★

★ PRIHODNI TEDEN IZIDEMO ŽE V SREDO

Zaradi praznika sv. Rešnjega Telesa, ki bo letos v četrtek 13. junija, bo naš list izšel že v sredo 12. junija, paginiranje pa bo v torek 11. junija. Dopisi, ki bodo ta dan prišli po 10. uri dopoldne na naše uredništvo, bodo objavljeni naslednji teden.

★

★ LJUBLJANSKA TV

Spored od 9. do 15. junija 1974

Nedelja: 9.20 Reymont: »Kmetje«. 11.05 Otroška matineja. 12.05 Nedeljsko popoldne. 18.00 »Dogodivščine Dakla Makana«, japonski film. 20.40 Nušičeva avtobiografija.

Ponedeljek: 1.30 Koko, Moko... 18.25 in 20.40 Gruzinski večer.

Torek: 17.50 Peli so jih mati moja. 20.30 Na krivih poteh, dok. oddaja. 21.15 Reymont: »Kmetje«.

Sreda: 17.20 Beli kamen. 18.15 Košarka Italija: Jugoslavija. 20.40 »Skrivnost«, film. Četrtek: 15.00 Začetek nogometnega prvenstva. 16.50 Nogomet Jugoslavija: Brazilija. 19.00 Junak mojega otroštva. 20.40 Valter brani Sarajevo. 22.10 Nogomet Jugoslavija: Brazilija.

Petek: 15.50 Nogomet ZRN: Čile. 18.05 Veseli tobogan: Kobari, II. del. 18.50 Atletika. 19.15 Pet minut za boljši jezik. 20.40 »39 stopnic«, film. 22.20 Filmski pregled svetovnega prvenstva v nogometu.

Sobota: 15.50 Nogomet Urugvaj: Nizozemska. 18.10 »Kje izvira Nils«, film. 20.50 Stirje asi. 21.25 Cannon, film.

★ OGLASI

Za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski 70 lir, osmrtnice 100 lir, k temu dodati 12 % davek IVA.

Odgovorni urednik: msgr. dr. Fr. Močnik
Tiska tiskarna Budin v Gorici

Izdaja Katoliško tiskovno društvo